CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 126. 288/932

Nr. 21 Luni 23 Ianuarie 1939
14 Pagini P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNA și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DEBLOCAREA JUDICIARĂ

S'au făcut încercări de a se asigura justiției, și în special celei din Capitală, un ritm mai potrivit cu interesele sociale și individuale.

S'a redus numărul membrilor completelor de judecată și s'a sporit dela unu la trei aceste complete la înalta Curte de casație, unde se judecă dimineața și după amiazi. S'au luat diferite categorii de litigii dela secția penală și s'au atribuit celorlalte două. Și totuși, judecățile merg anevoe, procesele soluționate reprezintă în mai toate ședințele un procent prea mic față de cele pendinte.

Secțiile Curții de apel și ale tribunalului, sporite la intervale scurte ,sunt atât de încărcate, în cât amânările din oficiu, o excepție altă dată, sunt foarte dese, deși la tribunal funcționează concomitent două complete după amiazi și al treilea dimineața pentru continuări. Investirea judecătorilor de ocol prin noua procedură penală cu judecarea unor cauze de competința tribunalelor, n'a produs acestora ușurarea presupusă. Spre a se face o idee despre proporțiile blocării celor două instanțe de fond, este destul să se examineze câteva cifre comparative. Astfel, în ziua de 14 Ianuarie a. c. la cele 14 secții ale Curții de apel din Paris, care are o populație de patru ori mai mare decât a Bucureștilor, erau pendinte 58 procese, adică atâtea câte figurează pe condică la fiecare din cele șase secții ale Curții de apel din București în zilele când sunt mai puțin încărcate! Iar 19 secții ale tribunalului Seinei au avut de judecat în acea zi între 8 și 25 procese, pe când la secțiile tribunalului Ilfov listele cuprind adesea și peste o sută!

Cauzele acestei inflațiuni sunt numeroase și le-am examinat adeseaori, sugerând corective, dintre care unele s'au realizat. Acestea n'au avut însă de cât rezultate infime, dovadă realitatea prezentă. Ceeace trebue să se facă, este revizuirea totală și profundă a competinței și a formelor de procedură. Când judecătoriile de ocol vor fi investite cu nenumăratele litigii care nu implică necesitatea de a copleși tribunalele, dată fiind priceperea progresivă a magistraților selecționați prin examene riguroase; când procedurile nu vor fi prea des „neindeplinite" iar desbaterile scurte vor fi regula, nu excepția, majoritatea proceselor nereclamând insistențele inutile care ocupă ședințe numeroase, deblocarea indispensabilă unei bune și oportune distribuții a justiției se va afirma real și progresiv.

Știm că anumite ameliorări sunt pe cale să intervină prin înlăturarea mijloacelor de tergiversare, cum este, de pildă, abuzul de recursuri dela Camera de acuzare, pleonasm al recursului contra hotărîrilor de fond. Să sperăm că noile dispoziții vor fi începutul unei acțiuni stăruitoare de „restitutio in integrum" a funcțiunei normale în judecățile de orice fel.

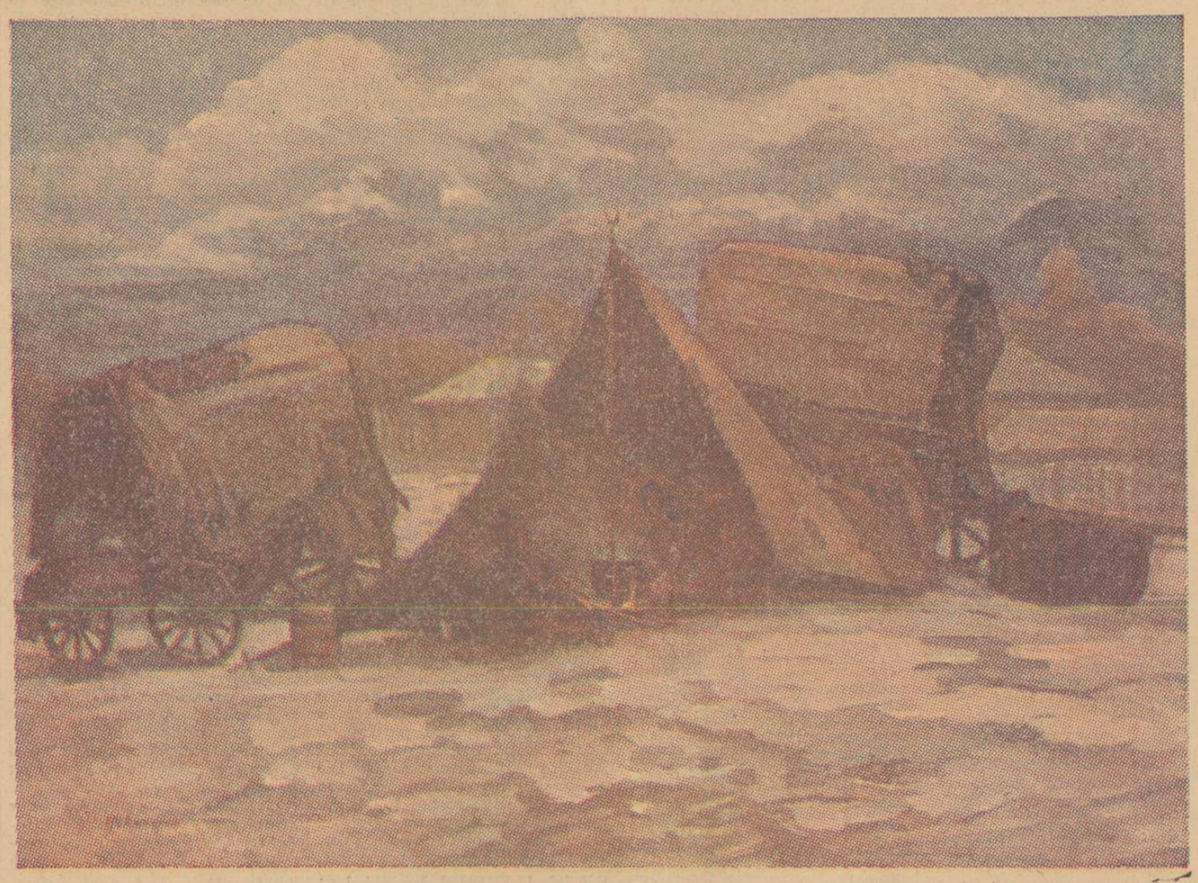

CORTURI — NICOLAE TEMPEANU

Pregătind viitorul

de I. VION

Sugestiva și simetrica înșiruire a celor 12 odrasle ale locuitorului Dumitru Popescu din comuna Braneț (Romanați), reprodusă în fotografia publicată, cu explicația respectivă, în numărul nostru de Vineri, scoate în evidență întreaga problemă demografică dela noi.

Puterea de viață, vitalitatea viguroasă a neamului românesc determină pe statisticieni să afirme, că în ciuda uneia din cele mai ridicate proporții la capitolul mortalității — 21.1% — totuși, mergând în ritmul de până acum, în 70 de ani populația românească s'ar dubla.

In nenumărate rânduri am arătat ce importanță extraordinară dau natalității și sporului de populație, neamurile cari au grije de viitorul lor, neamurile cari își dau seama că forța numerică stă pe primul plan în consolidarea și propășirea popoarelor, în posibilitatea de apărare împotriva oricăror tendințe dușmănoase de încălcarea fruntariilor.

In fața tuturor măsurilor ce s'au luat în alte țări, pentru încurajarea natalității și sprijinirea familiilor cu copii mulți, să scoatem azi în evidență exemplul ce ni-l oferă cazul cetățeanului din Braneț care pe lângă bogăția celor 12 odrasle, mai are drept avere un hectar și jumătate de pământ!

Incurajarea natalității e o dogmă oficială rămasă însă pe terenul platonic în ce privește ajutorarea efectivă pe care ar trebui s'o dăm viitorilor cetățeni ai țării. Cazuri, cum e cel din Braneț, sunt cu miile și ele ilustrează două căi pe care trebue să le urmăm negreșit pentru asigurarea traiului zilnic al acestui spor de vieți omenești, ce formează baza apărării noastre naționale.

Intâi divizarea, împucătățirea pământului. Când se vor face mari, de exemplu, cei 12 copii, ai cetățeanului din Romanați, vor avea fiecare câte un sfert de pogon pământ arabil!

Au trecut aproape două decenii dela improprietărire și am mers cu pași de melc în domeniul atât de vast al valorificării pământului, așa cum se face aiurea, unde sătenii sunt învățați, cu multă răbdare, cum să perfecționeze cultura ogorului și cum să sporească venitul pe care-l dă țarina.

Școlile de agricultură nu au fost decât pepiniere de biurocrați. Munca pe teren, strădania de a sfătui și de a convinge pe țărani, în ce privește mijloacele noui de cultură, mijloacele pentru selecționarea semințelor ori a rentabilității unor anumite cereale și legume, asemenea preocupări nu erau decât în teorie, în corespondența inutilă și costisitoare a ministerului de domenii.

Ce belșug poate da un sfert de pogon — să zicem — lucrat cu mijloace primitive și ce îndemn de a alcătui o familie numeroasă poate avea cel ce nu vede cum și de unde s'ar putea hrăni 4-5 guri în plus?

Doar teoreticienii și ideologii s'au gândit la o întrebuințare practică a zilelor de toamnă și iarnă, când sătenii stau de geaba, cu brațele încrucișate.

Și atunci vine cea de a doua cale: exodul spre orașe a tineretului dela sate, tineret plecat să caute posibilități de

(Continuare în pag. 2-a)

Intâlnirea dela Beljie

de I. LUGOSIANU

Vânătorile au jucat întotdeauna un rol important în viața diplomatică a Europei centrale și răsăritene. Utilul și plăcutul sunt astfel deopotrivă îndestulate. De câțiva ani, vânătoarea a intrat din nou în tehnica diplomației în această regiune a continentului, unde cadrează mai bine cu dinamismul actual al politicii internaționale. Ea are în plus folosul că dispensează pe oaspeți de publicarea unui comunicat cu preciziuni oficiale.

Dela 19 Ianuarie, contele Ciano, ministrul afacerilor străine al Italiei se află la Beljie, unde, în tovărășia d-lui Stoiadinovici, primul ministru și ministru de externe al Iugoslaviei, alternează îndeletnicirile cinegetice cu cele diplomatice.

Cei doi oameni de Stat sunt semnatarii acordurilor din 25 Martie 1937, care au creat nu numai prietenia dintre Italia și Iugoslavia — după o incordare de 15 ani, — dar au stabilit și între autorii ei legături strânse de cordială simpatie, care aduc o prețioasă contribuție la politica de bună vecinătate dintre Roma și Belgrad.

Intrevederile de la Beljie sunt o urmare a acordurilor dela Belgrad și, evident, se desfășoară pe linia și în spiritul lor.

Obiectivul înțelegerii italo-iugoslave din 25 Martie 1937 era multiplu. Ea trebuia să rezolve problema raporturilor dintre Italia și Iugoslavia, precum și a raporturilor Iugoslaviei cu Ungaria și Albania. Date fiind legăturile de prietenie și alianță cu România ale Iugoslaviei, rezolvarea problemelor de mai sus interesa implicit și țara noastră și de fapt, după începerea acțiunii de apropiere dintre Roma și Belgrad, diplomația italiană s'a arătat în mod statornic favorabilă unei politici de destindere între Ungaria și România.

Prin acordurile din Martie 1937, Italia și Iugoslavia se obligau reciproc la respectarea frontierelor lor comune terestre și maritime; se îndatorau, în cazul unei agresiuni neprovocate, să se abție dela orice acțiune, care ar putea favoriza pe agresor; își luau angajamentul de a se consulta, în caz de complicații internaționale, dacă erau de acord că interesele lor sunt sau pot fi amenințate; își interziceau recursul la forță ca instrument de politică națională și se obligau de a lichida, prin mijloace pașnice, neînțelegerile dintre ele; își interziceau pe teritoriile lor orice activitate teroristă sau iredentistă; conveniau în fine că, în acordul politic încheiat, nimic nu este contrar obligațiilor lor internaționale existente, care sunt de altfel publice, ceiace rezerva astfel drepturile și îndatoririle semnatarilor față de statele terțe prietene sau aliate.

Un acord economic și trei alte acorduri cu conținut politic, privitoare la menținerea statului-quo în Albania, la terorismul croat și la minoritățile slovene din Italia, întregeau textele semnate la Belgrad.

Una din dispozițiile cele mai interesante ale acordului din 1937 era clauza de neasistență agresorului. Implicit ea descuraja orice încercare de revizuire a frontierei iugoslave din partea Ungariei și constituia astfel un îndemn la o politică de înțelegere ungaro-iugoslavă. Această acțiune — privită cu simpatie de diplomația italiană — dar pe care Iugoslavia n'a consimțit s'o facă decât în înțelegere cu România și Cehoslovacia și-a găsit ultima ei expresie în comunicatul comun al conferinței Micii Înțelegeri de la Bled, în vara anului trecut.

(Continuare în pag. 2-a)

Franța e o apărătoare a ordinei creștine

Paris, 20 (Rador). — *Cardinalul Verdier, arhiepiscopul Parisului, într'o conferință ținută Vineri după amiază într'o sală depe Champs Elysees, a constatat că dela război s'a născut o Franță nouă.*

Remarcând că Franța a adoptat o atitudine simpatică față de religie, cardinalul Verdier a spus că principalul motiv al acestei schimbări este că Franța având o civilizație esențialmente creștină, a văzut această civilizație amenințată de ideologiile politice ale țărilor care o înconjoară.

După ce a arătat că Inaltului Părinte îi sosesc la Roma telegrame cu urări de sănătate în special din Franța, arhiepiscopul Parisului a declarat: „Biserică a marilor democrații, Franța și Imperiul ei sunt azi în lume apărătorii ordinei creștine".

xXo●oXx

AVIOANE PRĂBUȘITE

Valetta, 20 (Rador). — **Un avion britanic, venind din Londra, s'a prăbușit Vineri dimineața pe coșul unui vas ancorat în port.**

Mai mulți marinari au fost răniți.

*

Roma, 20 (Rador). — **Un avion al aeroportului dela Bari s'a prăbușit din cauze necunoscute încă.**

Pilotul aparatului a murit în accident.

xXo●oXx

ȘASE LUNI DELA MOARTEA REGINEI MARIA

S'au împlinit ieri șase luni din ziua când doliul a cernit sufletul poporului român, rămas orfan de scumpa lui Regină. Greu a fost ceasul despărțirii! Grav și pătrunzător și-a manifestat poporul, în clipele acelea, dragostea și recunoștința pentru Aceea care i-a fost Regină și balsam izbăvitor, precum în ceasul hotărîrilor istorice a știut să fie duh al înțelepciunii și sabie de comandă în croirea ursitelor lui.

Chipul Ei înobilat de bunătate, de iubire și de suferință ne-a rămas icoană în suflete, iar curgerea timpului va da parfum de legendă și putere mistică amintirilor legate de viața și numele Ei.

Cu aceeași smerenie în suflet, cu aceeași înțelegere și prețuire pentru gândurile, virtuțile și pasiunile ce I-au frământat ființa, cu aceeași lumină a chipului Ei de neuitat, vibrând în adâncurile noastre, ne închinăm azi, Popor și Rege, cu toți sfetnicii și dregătorii țării, înaintea mormântului abia închis sub lespedele împărătești dela Curtea de Argeș.

In psalmii rugăciunilor înălțate de slujitorii Domnului pentru pomenirea și odihna sufletului Reginei Maria a României, tremură ca o adiere venită din largul văzduhului și al plaiurilor românești, murmurul de slavă și închinăciune al întregului norod.

Legea pentru organizarea judecătorească a fost modificată

Textul decretului-regal modificator pe care-l publicăm în corpul ziarului, privește extinderea competinței curților criminale, compunerea tribunalelor, condițiunile de avansare, de transferări, delegații, salarizare și compunerea curților și tribunalelor de vacanță.

SCRISORI DIN LONDRA

DUPĂ VIZITA DELA ROMA

de AUGUR

Londra, Ianuarie

D. Neville Chamberlain și lordul Halifax s'au înapoiat dela Roma, și nu vedem întrucât prevederile noastre, exprimate în articolul precedent, ar necesita o revenire. Contactul personal cu d. Mussolini a fost dintre cele mai utile, în ce privește o cooperare ulterioară. Situația în Spania apropiindu-se de o criză fatală, datorită succeselor naționaliștilor din Catalonia, a precipitat amânarea discutării câtorva probleme. In sfârșit, ni se lasă să întrevedem pe curând continuarea conversațiilor începute la Roma, probabil dintr'o vizită pe care contele Ciano o va face la Londra, într'un viitor nu tocmai îndepărtat.

Dacă în timpul primei zile a vizitei făcută la Roma, mesagiile trimise de-acolo de ziariștii britanici erau oarecum pesimiste, comunicările lor, rezumând rezultatul celor trei zile ale conversațiilor cu Ducele, sunt redactate pe un ton mai calm. Fără îndoială, că pe la sfârșitul vizitei, Ducele și contele Ciano au introdus în discursurile lor nuanțe mai favorabile creării unei atmosfere de încredere.

Evident, situația este departe de a fi stabilizată. Mai ales relațiile dintre Franța și Italia lasă mult de dorit. Totuși, nu există niciun motiv să credem că situația e ireparabilă. Este oportun să ne ridicăm împotriva valului de pesimism cu care oamenii judecă tot ce se întâmplă în domeniul relațiilor internaționale. Oricare ar fi știrea, oamenii găsesc mijlocul să-i dea o întorsătură neprielnică. D. Chamberlain călătorește cu umbrela sa. E semn rău? D. Chamberlain și-a lăsat umbrela la Londra. Aceasta e, hotărît, rău. D. Chamberlain pleacă la Roma cu o umbrelă nouă. Dar faptul e foarte grav.

Situația aceasta se datorește faptului că publicul este victima unei idei preconcepute, creată în mintea sa printr'o repetare interminabilă de câteva fraze pompoase. Pentrucă le-a auzit atât de des, rostite cu atâta stăruință, publicul crede că ceeace i se spune este fapt riguros autentic. Tot vorbindu-i de o catastrofă fatală și irevocală, publicul o vede pretutindeni și, în acelaș timp, pierde capacitatea să reziste adevăratei catastrofe în ziua când se va produce. Căci el care hipnotizat în fatalismul său. In timpul războiului, am avut de-a face cu un excelent ofițer

(Continuare in pag. 2-a)

In urma exploziilor dela Londra, polițiștii caută să identifice proveniența bombelor

Altă condamnare la moarte în Germania

Berlin, 20 (Rador). — *Agenția „D. N. B." transmite:*

Tribunalul special din districtul Nurenberg a condamnat la moarte pe Michel Schlamminger, în vârstă de 60 de ani, pentru violarea legii prin care se garantează pacea juridică și pentru încercare de omor și pe George Meier, în vârstă de 57 de ani, la trei ani închisoare, pentru complicitate.

Acuzații comiseseră în Iulie 1937 și în Februarie 1938, la Pempfling atentate contra șefului organizației locale a partidului național-socialist, contra șefului local al secțiilor de asalt și contra jandarmului din localitate.

Desbaterile au dovedit că predicele preotului din Pempfling creaseră în localitate o atmosferă foarte încordată, prielnice atentatelor.

xXo●oXx

NAUFRAGIU

Oslo, 20 (Rador). — *Un vas de pescari cu pânză și motor, a naufragiat la Gryllefond, pe coasta norvegiană.*

Cei șapte oameni ai echipajului au reușit să se refugieze pe o insulă pustie. Până acum nu a isbutit să se apropie de insulă nici o barcă de ajutor, din cauza furtunii care bântue cu furie.

Situația celor 7 marinari este critică de oarece ei sunt lipsiți de alimente și adăpost.

Au fost numiți membrii directoratului și ai consiliului superior al „Frontului Renașterii Naționale"

Textul decretelor regale, în pagina 5.

CURIERUL PARISULUI

Veche invenție, modă nouă

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Paris, 13 Ianuarie

Pasiunea pe care o inspiră sporturile de iarnă e de dată recentă, însă ski-ul a fost practicat încă în vremurile preistorice. Savantul profesor și academician, d. Begouen a precizat tocmai, într'o conferință radiodifuzată, că instrumentul ce servește la alunecat pe zăpadă și care la origină consta într'un os metacarp, de bou sau de cal, ca și patinele, provine din epoca pietrei cioplite, adică de acum șase mii de ani. Vizitatorii muzeului Steen, din Anvers, știau, de altminteri, că acolo s'au expus o colecție de ski-uri, ce permit să se reconstitue evoluția diferitelor forme pe care le-a căpătat de-alungul veacurilor străvechiul instrument, care a ajuns azi sub nume danez pretutindeni la modă.

De asemeni, cunoscătorii trecutului literar francez își amintesc, de sigur, că poetul comic Jean-François Régnard, contemporan și emul al lui Molière, se minuna, în povestirea călătoriei ce întreprinsese prin regiunile septentrionale ale Europei, de mijlocul ingenios și simplu pe care-l întrebuințau Laponii ca să circule pe zăpadă cu o extraordinară iuțeală și care consta în două lungi scândurici de brad cu vârfurile întoarse și găurite la mijloc, pe unde petreceau o curea cu care și le legau de tălpile picioarelor. Autorul „Legatariului universal" a vrut să le prezinte și să le recomande, la înapoere, compatrioților, instrumentul ce descoperise, dar neizbutind, după mai multe încercări, să-l folosească în Laponia, a renunțat să-și mai încarce bagajul cu mostra cumpărată, ceea ce a întârziat cu mai bine de două secole introducerea în Franța a ski-ului.

Ski-ul s'a răspândit în Franța cu deosebire în anii ce au prece-

(Continuare in pagina 2-a)

NOTE

Civilizație...

S'a spus cu drept cuvânt că zgârierea cât de ușoară a pojghiței care se chiamă „civilizație" lasă imediat să se vadă apucăturile bestiei de odinioară... Existența avionului, a radiofoniei și a televiziunii, — elemente cari par a fi spart limitele fizice ale individului om, proiectându-l după voință în spațiu, — nu constituie, în ultimă analiză, decât cadrul exterior în care se mișcă, deghizat și confortabil instalat, primitivismul originar.

Ne întrebăm ce aport real, — pentru ridicarea speciei umane, — poate aduce până și cea mai senzațională descoperire a științei, de exemplu, aceea a profesorului Cazzamali, care a reușit să facă proba materialității gândului, imprimându-l pe placa fotografică, atâta timp cât fondul și structura gândului se reflectează pline de negurile sălbăteciei?

Un barbar, Ion Manolache, din com. Pogoanele (Buzău), găsind pe locul său un cal străin, l-a legat cu o frânghie, de limbă, și apoi l-a priponit. Calul s'a zmuncit până și-a rupt limba, cu beregată cu tot, și-a murit... Iar alt sălbatec, acesta mai tânăr, Ion Manta, de 12 ani, din Vlădeni (Prahova), vrând „să se distreze", a prins o pisică și a uns-o cu petrol, dându-i foc și făcând-o să ardă până a ajuns scrum... Grozăviile acestea, pe cari condeiul abia le scrie aci, s'au publicat în „Universul", transmise de corespondenții noștri.

Din ce noapte se vor fi rupând asemenea oribile înclinații, și cât va mai trebui, ca sufletul omului să simtă noblețea și înălțimea milei?... Sunt fioroase realități, aproape desnădăjduitoare, cari impun o concluzie tragică: „Civilizația" nu este egală cu uriașe blokhausuri cu aer condiționat, nici cu viteza de 3000 km. pe oră, și nici cu un prompt serviciu de televiziune Europa-Australia... Civilizația este altceva, — cu totul altceva!... — **M. Negru**